

jaarverslag 2008

Inhoud

Vooraf	4
I. De vereniging	6
II. Dienstverlening gemeenten	8
II.1 Afdeling Toerusting	8
II.2 Missionaire projecten	11
III. Vorming en educatie	18
III.1 Areopagus	18
III.2 Lezingen en publicaties	19
III.3 Missionair jongerenwerk	20
IV. Materiaalvoorziening	21
IV.1 Uitgeverij	21
IV.2 Boekhandel	22
IV.3 Evangelisatieblad ECHO	23
IV.4 Licht in de avond	23
V. Voorlichting, fondsenwerving en publiciteit	24
VI. Missionair Diaconaal Centrum De Herberg	27
VII. Vormen van samenwerking	29
VIII. Financiën	32
Personalía	40

Geachte lezer,

Aan het begin van 2008 kreeg het bestuur het gevraagde rapport van drs. G. Verweij op tafel, waarin geadviseerd werd het bestuur te verkleinen en 'op afstand' te gaan fungeren. De eerste stappen daartoe werden gezet; er ligt nu veel meer verantwoordelijkheid bij de directie. Het was even wennen, want we waren als bestuur gewend vrij dicht op de uitvoering te zitten, ook door het werken in verschillende bestuurscommissies. Voordeel van de veranderingen is, dat we meer tijd hebben voor inhoudelijke bezinning in de vergaderingen én voor ontmoetingen met werkers. De twee laatste vergaderingen lieten zien hoeveel verschil er in de missionaire projecten is: dr. Arjan Markus heeft vanuit de Jacobikerk in Utrecht een totaal andere aanpak als ds. CorBert de Rooij vanuit de Adriaen Janszkerk in Rotterdam-IJsselmonde. Dat betekent dat ons werk in de loop der jaren steeds meer maatwerk is geworden en daarmee veel arbeidsintensiever en gecompliceerder: wat is in een bepaalde situatie de beste werkwijze? Daar staat tegenover, dat beide ontmoetingen ons blij en verwonderd maakten: wat worden er vandaag de dag veel mensen bereikt in het missionaire veld!

Vorig jaar meldde ik al in het jaarverslag, dat we kritisch kijken naar het vele wat we doen en niet schromen ingrijpende maatregelen te nemen wanneer we constateren dat een bepaalde werktak niet tot onze *core business* (meer) behoort. Was dat vorig jaar deWindroos, het missionaire kinder- en jongerenwerk dat we overdroegen aan de HGJB, nu was het Missionair Diaconaal Centrum De Herberg onderwerp van bezinning. De uitkomst was, dat besloten werd het centrum op eigen benen te zetten, geheel onder aansturing van de Stichting De Pietersberg, waar het bestuurlijk al vanaf de start was ondergebracht. We verheugen ons dat dit proces zo voorspoedig is verlopen, ook wat betreft de communicatie met alle betrokkenen. Daarbij zijn we ervan overtuigd dat er voldoende garanties zijn dat De Herberg kan blijven voortbestaan.

Een verrassende ontwikkeling is het nieuwe missionaire elan van onze Protestantse Kerk in Nederland. In dezelfde synodevergadering (november 2008), waarin we als IZB ons werk presenteerden, introduceerde de pasbenoemde ds. Hans van Ark het missionaire programma van de kerk. We staan er als IZB niet meer alleen voor! Uiteraard vergt dit overleg en afstemming met elkaar en daar zijn we ook druk mee bezig. Evenals met de vraag hoe de positie van de IZB in de kerk in de toekomst zal zijn. Daarop bezonnen we ons eerst als bestuur, ook in ogenschouw nemend hoe de HGJB zijn plaats in de kerk heeft ingenomen, en vervolgens werd het overleg hierover met

vertegenwoordigers van synode en dienstenorganisatie geopend. Dit zal verder in 2009 zijn beslag krijgen.

Al het werk overziende mogen we dankbaar constateren dat heel veel goed ging. Natuurlijk waren er ook tegenslagen en teleurstellingen. Dankbaar zijn we dat we altijd kunnen rekenen op een grote en trouwe kring van gemeenten en gemeenteleden die ons werk dragen in gebed en financiële steun.

Er is veel in beweging in onze organisatie. De adjunct-directeur vertrekt in 2009 en daarmee gaat er wat mensen en taken betreft nogal wat schuiven. Veel dingen zullen opnieuw geregeld en vastgelegd moeten worden in protocollen en taakomschrijvingen, mede ook door de voortdurende aanscherping van de regels op het gebied van de scheiding van bestuur, uitvoering en controle. We hopen dat de energie die dat vergt beperkt blijft, opdat we ons zoveel mogelijk kunnen concentreren op ons werk en de grote vragen die dat met zich meebrengt.

Als bestuur zijn we dankbaar voor de inzet, de trouw en het enthousiasme waarmee directie en medewerkers hun roeping in het werk gestalte geven. We danken de Here God, die door Zijn Geest hen daarvoor de kracht geschonken heeft. Met veel verlangen bidden we dat we voortdurend door Gods Geest op scherp gezet worden in de communicatie van het Evangelie, opdat de Naam van Jezus gehoord, geloofd en geprezen zal worden.

M.D. van der Giessen, secretaris

*Afscheid van ds. H.C. Marchand en
mevr. mr. C.J. Markus-Schuurman*

I. De vereniging

Ledenvergadering

Op de ledenvergadering van 28 mei 2008 werden vier bestuursleden door de voorzitter, ds. H.J. van der Veen, bedankt voor hun inzet gedurende langere of kortere tijd. Ds. P. Hoogendam had de maximale zittingsperiode erop zitten. Drs. P.T. Beumer zag zich door andere taken genoodzaakt te bedanken. Datzelfde gold van mevr.mr. C.J. Markus-Schuurman. Ds. H.C. Marchand besloot zich in verband met tijdsproblemen niet herkiesbaar te stellen. In afwachting van het rapport Verweij – waarover hieronder meer – werd vervulling van de vacatures aangehouden. De aftredende bestuursleden prof.dr.ir. J.H. van Bommel en dr. P. van den Heuvel werden herkozen.

De ledenvergadering werd gevolgd door een bezinningsavond, waar ds. W. Dekker sprak over 'Religie, aanknopingspunt of valkuil?' Dr. A. Markus gaf een eerste reactie en in een plenaire bespreking namen ook bezoekers van de avond deel aan de discussie.

Bestuur

Zoals in het vorige verslag gemeld is, werd eind 2007 aan ds. G. Verweij, die zijn sporen in het maatschappelijke en kerkelijk (organisatorische) leven heeft verdiend, gevraagd om de bestuurlijke processen bij de IZB en de taakafbakening tussen bestuur en directie onder de loep te nemen. In het voorjaar bood

hij zijn rapport aan, dat met veel dank werd aanvaard. Geadviseerd werd over te gaan naar een veel kleiner bestuur, dat als bestuur op afstand zou moeten gaan fungeren. De verschillende bestuurscommissies, die zich met onderdelen van het uitvoerende werk bezig hielden, zouden moeten worden opgeheven om de scheiding tussen bestuur en uitvoering niet te doorkruisen. Dit waren de belangrijkste uitkomsten, die door het bestuur alle zijn overgenomen.

De uitvoering van een en ander is in gang gezet, maar moet nog worden vastgelegd. Dat zal in het voorjaar van 2009 gebeuren. De situatie is feitelijk al wel zo, dat de functie 'toezicht houden' wordt vervuld door het bestuur en dat de uitvoering volledig bij de directie ligt. Er zijn ook stappen gezet om te komen tot instrumenten waarmee de effectiviteit en de efficiency van de besteding van de ons toevertrouwde middelen meer inzichtelijk gemaakt kunnen worden. Eveneens is een nieuw communicatie- en fondsenwervingsplan in

voorbereiding om de gemeenten en de particulieren die ons financieel steunen meer informatie te verschaffen over de bestedingen.

Organisatie

In het najaar meldde onze adjunct-directeur, mevr. M.E. Brak, dat zij voornemens was per 1 mei 2009 gebruik te maken van de mogelijkheid tot vervroegde uit-treding. Dit was geen verrassing, maar de mededeling bracht wel enige onrust: haar veelomvattende takenpakket en grote ervaring zouden opvolging in één persoon onmogelijk maken. Allereerst werd besloten om over te gaan naar een eenhoofdige directie (ds. D.Ph.C. Looijen) en die te laten bijstaan door een coördinerend team (CT). Dit CT, onder voorzitterschap van de directeur, zal in het voorjaar 2009 gaan bestaan uit: ds. W. Dekker (hoofd vorming & educatie), de heer K. Koster (hoofd dienstverlening gemeenten), drs. J. Westland RA (hoofd financiën en bedrijfsvoering) en een nog te benoemen hoofd innovatie en communicatie. Verder zullen er parttime medewerkers worden aangetrokken voor het produceren van het evangelisatieblad ECHO, voor de ondersteuning van bestuur en directie en voor personeelszaken. Een en ander betekent nogal wat verschuivingen in de organisatie, maar wij hopen dat alle betrokkenen hier snel aan gewend zullen zijn.

II. Dienstverlening gemeenten

Certificaatuitreiking Scopustraining

II.1 Afdeling Toerusting

Het team van missionaire toerusters, die hun werkplek op ons kantoor in Amersfoort hebben maar landelijk werken, bestaat uit vijf personen. Van hen werken er drie parttime. Eén van de parttimers was Corina Nagel, die een getermineerd contract had. Zij vertrok in verband met het oppakken van een studie en haar plaats werd voor de resterende periode van het contract ingenomen door Wilma van den Hee. In het verslagjaar werd er ook een regionale toeruster aangesteld, waarover hieronder meer.

De werkers hebben zeer volle agenda's. Gemeenten weten hen te vinden zonder dat wij daar echt actief op inzetten. We zijn in dat laatste wat terughoudend, omdat we 'wachtlijsten' willen voorkomen.

Kenmerkend voor ons werk is dat we dit in hoge mate afstemmen op de plaat-

selijke gemeente. Op maat werken, passend bij de visie en de grenzen van de gemeente en aansluiten bij wat op dat moment mogelijk is. Dit verschilt sterk per gemeente, waarbij ook de situatie van de doelgroepen zeer uiteenlopend is. We merken dat we soms een lange adem moeten hebben. Deze karakteristiek van onze manier van werken maakt het niet altijd eenvoudig om inzichtelijk te maken wat het effect van ons werk is. Toch willen we deze insteek blijven volhouden: stap voor stap op weg met een gemeente zoeken naar mogelijkheden voor bewustwording en missionair bezig zijn.

Het aantal vragen vanuit gemeenten is opnieuw toegenomen. Soms zijn het concrete en praktische vragen waarop vrij snel geantwoord kan worden. Soms is een adviesgesprek nodig, waarin breder naar de gemeente of de specifieke vraag gekeken kan worden. Dit advieswerk is een substantieel onderdeel van het werk.

Cursussen

De cursussen 'Gunnend geloven', 'Wor-den vinden' en 'Moelijke vragen in het evangelisatiewerk' voor gemeenteleden blijven veel gevraagd. Vooral bij de cursus 'Gunnend geloven' blijken er vaak veel deelnemers te zijn die het nog niet zo eenvoudig vinden om voor zichzelf onder woorden te brengen wat zij gelo-

ven. De blik op de ander is er soms nog niet. Gezien deze ervaring willen we volgend jaar een cursus ontwikkelen over navolging, die dan zal voorafgaan aan 'Gunnend geloven'.

Aangezien er verschillende missionaire cursussen zijn waarin mensen kennis kunnen maken met de Bijbel en het christelijk geloof, is het voor een gemeente soms lastig om te kiezen welke men wil aanbieden. Daarom hebben onze toerusters een test gemaakt. Die kan via onze website ingevuld worden en maakt in vijf stappen duidelijk welke cursus in de plaatselijke situatie het best past.

Onder het motto 'Zien en gezien worden' is er een programma ontwikkeld over hoe we in onze eigen omgeving getuige kunnen zijn. Het bestaat uit verschillende onderdelen, een uitspraakspel, een bijbelstudie, verschillende casussen van mensen die niet geloven en voorbeelden van mensen die later zijn gaan geloven. Gemeenten kunnen hier zelfstandig mee aan de slag: in het kringwerk, op verenigingen of op een gemeenteavond.

Pro actief

Al lange tijd hebben we de wens ook pro actief te werken. Dat wil zeggen: zelf gemeenten benaderen en met hen in gesprek gaan over de wijze waarop zij missionair gemeente zijn gestalte

geven. Het voorwerk daarvoor hebben we gedaan en we hopen in 2009 een ronde te maken langs gemeenten. Niet alleen om hen te helpen, maar ook om zelf voeling met de praktijk te houden en te zien hoe onze dienstverlening het best gestalte kan krijgen.

Ook is er voorwerk gedaan om te komen tot een werkbaar test, een vragenlijst waarmee gemeenten inzicht krijgen in hun missionaire gehalte en mogelijkheden. We denken dat deze scan gemeenten kan helpen bij het formuleren van missionair beleid en groei.

Scopus

Er is stevig ingezet op de ontwikkeling van de nieuwe missionaire cursus 'Scopus', een cursus van vijf bijeenkomsten, waarin elke keer een bijbelgedeelte centraal staat. Aan de hand van grondbelden – voorwerpen die in de kring liggen – leven de deelnemers zich in de gebeurtenissen van het verhaal in. Daarbij gaat het er ook om wat het verhaal met henzelf doet. De module 'Een plek onder de zon' is in enkele gemeenten gegeven, nadat er eerst kringleiders voor getraind waren. In het voorjaar van 2009

Een grondbeld in een Scopuscursus

Kringleiders en toeruster Coby van der Zee (rechts)

zullen de eerste ervaringen van gemeenten met Scopus worden besproken. We denken hierdoor aanwijzingen te krijgen voor de verdere ontwikkeling van Scopus. Een tweede module 'Bronnen van leven' is al zo goed als klaar. Met Scopus hebben we duidelijk een aanvulling op de Alpha- en de Emmaüscursus waardoor nog weer andere doelgroepen met het Evangelie bereikt kunnen worden.

Terug- en vooruitblik

De werkdruk was er mede de oorzaak van dat een toerustings- en materiaalpakket voor evangelisatiestands nog niet af is. Dit is voor 2009 als prioriteit gesteld. Twee producten die in ontwikkeling waren, bleken (nog) niet levensvatbaar: een missionair spel en een cursus over de Mattheüspassion. Het komende jaar wordt een onderzoeksinstrument afgerond, waarmee gemeenten het draagvlak binnen hun gemeente voor missionair zijn in kaart kunnen brengen. Vervolgens wordt de gemeente geholpen de onderzoeksresultaten om te zetten naar de praktijk.

Regionaal toeruster

Op 2 november 2008 deed ds. D. Hoolwerf intrede in de Hervormde gemeente te Stellendam. Hij is voor een deel van zijn werktijd (0,3 fte) voor vier jaar door de IZB benoemd als regionaal missionair toeruster voor Zuidwest Nederland. Gemeenten in deze regio kunnen een beroep op hem doen voor advies en toerusting. Ook kan hij helpen in het ontwikkelen van missionaire activiteiten. Hij werkt daarin samen met onze afdeling Toerusting. Davy Hoolwerf houdt contact met het steunpunt Zuidwest van de Protestantse Kerk in Nederland en met de gemeenteadviseurs die in dit gebied werkzaam zijn.

II.2. Missionaire projecten

Een missionair project noemen we 'project', omdat we hiermee een kerkelijke gemeente op een bepaalde manier steunen bij haar missie. We spreken van tevoren heel nadrukkelijk af op welke manier, met welke tussenstappen en fasering, welke doelgroepen missionair worden bereikt. In het projectplan worden doelstellingen voor het project vastgelegd aan de hand waarvan het werkplan voor de missionair werker wordt opgesteld. De realisering van de doelstellingen wordt tijdens een tussen- en/of eindevaluatie besproken met de gemeente. In sommige projecten stelt de IZB een werker aan, in andere projecten is de IZB medefinancier, soms ook van een missionair ingevuld deel van een predikantsplaats. In deze situaties zijn wij ook betrokken bij de opstelling van het projectplan en de wervingsprocedure van een werker. In enkele projecten is de IZB alleen inhoudelijk betrokken en wordt soms assistentie gevraagd bij de werving en de opzet van een goede verantwoordings- en begeleidingsstructuur van het missionaire project.

Het hoofd dienstverlening gemeenten, Kees Koster, is verantwoordelijk voor het hele traject van een project, van de soms lange aanlooptijd tot en met de eindevaluatie. Hij onderhoudt een intensief contact met de werkers en hun begeleidingscommissies en koppelt ontwikkelingen en tendensen projectoverschrij-

dend terug naar de organisatie. Ook schakelt hij tussen de missionaire werkers in het land en de landelijk werkende missionaire toerusters

in Amersfoort. Beide categorieën werkers ontmoeten elkaar ook op de medewerkersdagen en de jaarlijkse tweedaagse toerustingsconferentie voor hen.

Kees Koster

Advisering

Er wordt ook regelmatig een beroep op ons gedaan om te zien of missionair werk mogelijk en / of goed gestructureerd zou kunnen worden. Wie op zulke verzoeken het best kan reageren wordt intern overlegd. In twee situaties nam onze predikant-directeur deze taak op zich. Hij dacht met een vertegenwoordiging van de Protestantse Gemeente Arnhem na over de opzet van nieuw missionair werk. Of dit contact tot een nieuw project zal leiden, hangt mede af van de vraag of de landelijke kerk hier een missionair initiatief wil starten.

Op verzoek van de Stichting Evangelisatie Bunde en omgeving bemiddelt de IZB in het contact met de classis om de kleine gemeente in Bunde een erkende plaats te geven in de Protestantse Kerk. Het team dat aan de gemeente leiding

geeft, is enige tijd aangestuurd door ds. M. van Duijn uit Eindhoven.

Algemene ontwikkelingen

In projecten waar sprake is van nieuwe gemeentevorming of kerkplanting gingen de ontwikkelingen opeens heel snel. Zo werd in Hebron in de Spaarndammerbuurt in Amsterdam voor het eerst iemand gedoopt. In feite was dat de start van een nieuwe gemeente in deze wijk. Maar ook elders bleek de tijd rijp voor een sterkere concentratie op nieuwe gemeentevorming. Een andere observatie is dat het heel goed mogelijk is in te zetten op 'revitalisering'. Gemeentevorming, maar dan als proces van 'innerlijke' vernieuwing van een bestaande gemeente. Een goed voorbeeld hiervan is Rotterdam IJsselmonde, waar we in het verslagjaar een brede tussenevaluatie hielden met de kerkenraad. Daarbij constateerden we dat veel van wat we dachten dat mogelijk was inderdaad is gerealiseerd, maar de verwondering dat het was gebeurd overheerste. In meerdere projecten blijkt ook dat een project het denken over kerk zijn opnieuw op spanning brengt, zowel van de gemeente die het missionair project is begonnen als van betrokkenen bij het project zelf. In verschillende projecten is de ervaring dat er wel veel mensen worden bereikt, maar dat men zich niet of nauwelijks wil committeren aan het gemeentelven of de stap als kerktoetreders wil zetten. Dit punt houdt de werkers en ons als organisatie stevig bezig. We willen dit voor

2009 of 2010 meenemen als onderwerp van een landelijke dag.

Een laatste verheugende tendens is, dat meer werkers die in dienst zijn van gemeenten zelf of predikanten met een expliciete missionaire taak bij ons aankloppen voor begeleiding en toerusting. De groep die deelneemt aan onze intervisiegroepen en toerustingsdagen telt nu 32 deelnemers.

Ontwikkelingen per project

We noemen nog enkele projecten waar zich specifieke ontwikkelingen voordeden.

In Amsterdam-West ontstond onduidelijkheid rond de aansturing van het project doordat er verschillende partners bij betrokken waren. De Jeruzalemkerk gemeente heeft het project meer naar zich toegetrokken, waarbij de aansturing is opgehelderd en ook de rol van Nico van Splunter als werker daarin. Opvallend is in dit project dat mensen op een natuurlijke manier aanhaken. Zij tonen de bereidheid en interesse om samen de Bijbel te gaan lezen en samen te komen in diensten. Dit alles draagt een multicultureel, multi-etnisch karakter, wat ook geldt voor het werk in de Spaarndammerbuurt (Hebron, bij Peter Smits). Het vraagt veel van de werkers, maar bij

*Centrum Westervijk,
uitvalsbasis van Nico van Splunter*

Doop- en belijdenisdienst in Hebron (Amsterdam-Centrum)

beide projecten blijkt dat lange jaren van investeren nu vrucht gaan dragen. De werkers hebben hun trouw bewezen aan de kinderen van deze mensen die nu het vertrouwen in de kerk terugkrijgen. In Utrecht (Jacobikerk) heeft de missionair predikant het missionair traject dat hier aanwezig was verder uitgebouwd met een initiatief om met mensen die niet dichterbij komen, toch in gesprek te blijven rond zingeving. Geen nieuwe gemeente stichten, maar juist kiezen voor deze groep en in contacten blijven kijken naar wat een volgende stap kan zijn. Dit vraagt een lerende opstelling en telkens weer evalueren waar het missionaire traject moet worden bijgesteld. Zowel in Sprang-Capelle als in Amsterdam (Noorderkerk) werd de werker

geconfronteerd met een vertrekkende predikant. Ook in Gouda speelde dit; daar werden we betrokken bij visiesessies met het missionaire team. De zichtbare en natuurlijke steun van de predikant voor de missionaire werker valt weg en dat heeft effect op het werk.

De in 2007 gestarte projecten Rotterdam-Centrum en Den Haag (Wateringse Veld, kerkelijk behorend tot Wateringen) lopen goed. Niels de Jong startte in Rotterdam tal van activiteiten en wierp zich op als initiator en samenbinder van initiatieven voor de wijk vanuit de kerk. Dit deed ook de gemeente goed: er komen meer mensen in de diensten, in eerste instantie potentieel kader vanuit studentencircuits. Op de Vinex-locatie Wateringse Veld ging op 5 juli de deur

Ds. Albert van Kampen (links) uit Wieringerwaard in gesprek

open van BOEI 90. Een frisse start die voor veel bekendheid zorgde. Veel mensen hebben kennis gemaakt met de werker. De mogelijkheden van dit project lijken groot te zijn.

In Zoetermeer waren er wisselingen. Doordat Diekske Zeilstra minder ging werken, werd uitbreiding van het team nodig. Erik Verwoerd trad aan. Onder-tussen waren we hier met de gemeente in gesprek over de contouren van een nieuw plan. Daarin zou een eigen plek voor een gemeenschap in Oosterheem een belangrijk onderdeel kunnen vormen. Er vindt afstemming plaats met andere kerken op welke punten samenwerking mogelijk is.

In Delft heeft René Strengholt vier van de vijf wijkgemeenten weten samen te brengen rond een missionair thema. Hij heeft ze uitgedaagd om ieder voor zich missionaire speerpunten van beleid te kiezen. Hij blijft hierbij betrokken ten dienste van Delft breed (hervormd). Op een soortgelijke manier geven ook Jan

Verkerk in Huizen, Nico Grijzenhout in Veenedaal en Wim van de Vegte in Voorthuizen invulling aan hun functie van evangelist/ missionair werker, opererend in het verband van de bredere gemeente.

Realisatie van de voornemens

In het jaarverslag 2007 werd een aantal voornemens genoemd. Voorzover daarover hierboven nog geen verslag is gedaan, melden we de stand van zaken.

1. Starten met een vorm van kennismangement op het gebied van missionair kinder-, jeugd- en jongerenwerk. Over een hiertoe in gang gezet onderzoek wordt in hoofdstuk III bericht.
2. Gemeentevorming / kerkplanting. In februari is een interne notitie geschreven met een inventarisatie van IZB-projecten waarin deze processen zich voordoen om op dit punt verder beleid te kunnen maken. In april is de notitie op een werkdag besproken en in juni nog eens met de werkers

die hier expliciet mee bezig zijn. Afgesproken is dat dit een vervolg krijgt in 2009.

3. Kennismanagement is een centraal punt geworden in het nieuwe beleidsplan dat in 2009 zal verschijnen. De contouren van een digitaal kenniscentrum zijn getekend en het is de bedoeling dat een nieuw aan te stellen hoofd innovatie en communicatie dit in 2009 gaat opzetten.
4. Hoe we de effectiviteit van een project kunnen meten, bleek een lastige vraag vanwege de aard van ons werk. Immers, de wegen die de Geest gaat, kunnen wij niet meten en vruchten van het werk worden soms pas na heel lange tijd zichtbaar. Desalniettemin streven we ernaar in projectvoorbereiding en werkplanning zoveel mogelijk de doelen scherp te formuleren. Ook bij evaluaties zijn we hier alert op. Het hoofd dienstverlening gemeenten is gevraagd in 2009 te komen met een monitor en per project jaardoelstellingen te formuleren om zo de voortgang te kunnen volgen.
5. In het kader van de professionalisering van het personeelsbeleid en het ontwikkelen van een vorm van competentie management, is er gezocht naar een vorm van HRM-ondersteuning. Deze zal begin 2009 gerealiseerd worden.

Evaluatie van projecten

1. In Groningen leidde de evaluatie tot het kiezen van een nieuw spoor

voor het project en voor een dubbele inzet. De missionair werker gaat 80% werken en 20% wordt geïnvesteerd in een missionair deel van de taak van de te beroepen nieuwe predikant. De steun van de IZB wordt voortgezet.

2. In Rotterdam-Delfshaven werd het projectplan geëvalueerd en een nieuw plan gemaakt. Wij kozen daarbij als concentratiepunt voor onze steun aan het veelomvattende project 'geloof in Spangen' (gemeentestichting).
3. In Wieringerwaard leidde de (evaluatie)besprekingen tot onze toezegging van steun voor een nieuwe periode. Daarbij is afgesproken toe te werken naar financiële zelfstandigheid en een eigen plek in de Protestantse Kerk in de betreffende regio.
4. In Eindhoven werd een regeling voor het afbouwen van onze steun afgesproken.

Zondagse samenkomst in Eindhoven

Overzicht van werkers en projecten

	2007					2008					2009						
	o	n	d	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d	j	f
Projecten met IZB werker																	
1 Amsterdam-Centrum																	
2 Amsterdam-West																	
3 Asperen																	
4 Groningen																	
5 Sprang-Capelle																	
6 Utrecht-Jacobikerk																	
7 Rotterdam-Centrum																	
8 Wateringseveld																	

Nieuwe projecten, gestart in 2007

9 Amsterdam-Centrum, Jordaanproject																	
-------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Projecten met financieel support IZB

10 Amersfoort-Vathorst																	
11 Eindhoven																	
12 Gouda																	
13 Rotterdam-Delfshaven																	
14 Rotterdam-IJsselmonde																	
15 Rotterdam-Kralingen																	
16 Wieringerwaard																	
17 Zoetermeer																	

Projecten met inhoudelijke steun IZB

18 Delft																	
19 Bergschenhoek																	
20 Hierden																	
21 Huizen																	

De rode streepjes in het overzicht geven aan dat een projectperiode afliep. Loopt de kleur door, dan werd het project verlengd. Er zijn ook kleuren die niet doorlopen. Zo stopte het missionaire project in Hierden en werd in september afscheid genomen van werker Jaap van der Plas. Aan het eind van het jaar vonden rond twee projecten intensieve gesprekken plaats, waarbij duidelijk werd dat de werkers het werk niet voort zouden zetten. Dit betreft Gouda en Amsterdam (Jordaan).

Enkele werkers

*Ds. Mark van Pelt,
Rotterdam-Kralingen*

*Evangelist Jan Verkerk,
Huizen*

*Evangelist Jan Waanders,
Groningen*

Vooruitblik

In een aantal projecten zal moeten worden besloten over continuering, hier zal ook een evalueatie moeten worden gehouden. Dit betreft Amsterdam-West, Amsterdam Jordaan, Amersfoort Vathorst, Utrecht en Veenendaal. Een aantal projecten is voor een afgebakende periode afgesproken en moet worden geëvalueerd. Dit zijn Asperen en Sprang-Capelle. In het kader van bezinning met de werkers kwam meermalen het thema navolging/discipelschap (naar aanleiding van onze contacten met LICC in Londen, waarover in hoofdstuk VII meer) aan de orde. In het komende jaar moet het besluit vallen of en hoe we als organisatie hier verder mee gaan.

Bij het starten van projecten zullen we de financiële paragraaf eerder bespreken, omdat het gevaar niet denkbeeldig is dat de plannen in kannen en kruiken zijn en vervolgens blijkt dat de financiering niet rond komt. Ook willen we een strategie ontwikkelen om via extra fondsenwerving middelen te verkrijgen wanneer een te starten project niet uit onze lopende middelen gefinancierd kan worden. We werken ook aan een protocol hoe we een missionair project afronden of er een vervolg aan geven. Het gaat hierbij vooral om de evaluatieve criteria die we willen hanteren, maar ook om terugkoppeling naar beleid en strategie van de IZB.

III. Vorming en educatie

III.1. Areopagus

In 2008 kreeg het centrum voor contextuele en missionaire verkondiging 'Areopagus' gestalte. Er werd een werkplan geschreven, dat in het najaar 2009 geëvalueerd zal worden. Op grond van die evaluatie zal besloten worden hoe Areopagus zich verder dient te ontwikkelen. Rond het kernteam – dat wordt gevormd door ds. W. Dekker, dr. P.J. Visser en mevr. A. Slob en dat voor de uitvoering zorgt – werd een visiegroep samengesteld, die met veel enthousiasme aan de slag ging. Hiervan maken deel uit de predikanten C. van den Berg, C.M.A. van Ekris, E.K. Foppen en T.J.J. Pleizier en theoloog-psycholoog mevr. J. Schaap-Jonker.

Er werden vijf meerdaagse cursussen gegeven op Hydepark. Nieuw was een cursus over het preken aan de hand van de catechismus. Velen ervaren juist hier hoe groot de kloof geworden is tussen wat ze graag over zouden willen dragen en wat het feitelijke draagvlak is van de kerkganger.

Mevr. Schaap, lid van de visiegroep, promoveerde aan de PThU op een onderzoek naar de invloed van de psyche van de hoorder op de receptie van de preek. Het proefschrift verscheen in het Engels, maar een vereenvoudigde Nederlandse versie verschijnt in 2009 als deel 1 van een serie publicaties, die Areopagus

gaat uitgeven. Ds. Dekker en ds. Visser hielden verschillende lezingen in het land om aan collega's en anderen uit te leggen wat Areopagus beoogt. In toenemende mate wordt de vraagstelling herkend.

Samen met de Confessionele Vereniging werd een goed bezochte studiedag over de prediking belegd in Amersfoort, waar de drie leden van het Areopagus-kernteam een bijdrage leverden.

Van tijd tot tijd geeft ds. Dekker feedback aan collega's die hun studieverlof wijden aan een missionair en/of homiletisch thema.

De cursussen worden gegeven op Hydepark

III.2. Lezingen en publicaties

De functieaanduiding van ds. W. Dekker werd veranderd van studiesecretaris in hoofd vorming & educatie. Daarmee wordt beter aangeduid wat zijn taken zijn. Voor een deel liggen die intern in de IZB-organisatie, waar hij betrokken is bij visievorming en het overdragen daarvan aan onze toerusters en missionaire werkers. Het zwaartepunt ligt echter in het naar buiten brengen van wat er gaande is in kerk en cultuur en hoe de IZB daarop ingaat. Aan het begin van het jaar hield ds. Dekker op de contio van de predikanten van de Gereformeerde Bond een lezing over de kerk en het nieuwe heidendom. Daar kwamen veel reacties op, die aanleiding waren om op de bezinningsavond (gekoppeld aan de ledenvergadering) van de IZB in het voorjaar nog eens uit te leggen wat hij precies beoogde. Dr. A. Markus, missionair predikant van de IZB in Utrecht plaatste er op deze avond enige kanttekeningen bij. De contiolezing werd verkort geplaatst in *De Waarheidsvriend* en *Profetisch perspectief*, terwijl een uitgebreide versie verscheen in *Theologia Reformata*. Classes en gemeenten vroegen ook de lezing nog eens voor hen te houden, toegespitst op hun specifieke context.

Aan elk nummer van de IZB-bladen *Tijding* en *Transmissie* levert ds. Dekker een bijdrage, omdat we het belangrijk vinden om wat hij signaleert in brede kring

bekend te maken. Dat is ook de achtergrond van zijn IZB-columns in *De Waarheidsvriend*. Verder schrijft hij uitvoerige besprekingen van belangrijke missionair gerelateerde boeken, die een plaats krijgen op onze website en vaak ook worden gepubliceerd in *Centraal Weekblad* of *Nederlands Dagblad*.

De deelname van ons hoofd vorming & educatie aan de Beraadgroep 'Geloven en Kerkelijke Gemeenschap' van de Raad van Kerken betekent een bijdrage in het brede verband van de oecumene op het terrein van de gezamenlijke missie van de kerken in het gesecculariseerde Nederland. In dit kader nam hij ook deel aan een dispuut, georganiseerd door de PThU in Leiden over de toekomst van de oecumene.

Tijdens de studieweek van de Gereformeerde Bond voor theologiestudenten op Hydepark hield ds. Dekker een lezing over 'Geest en cultuur'. Samen met dr. H. de Leede gaf hij op Hydepark een driedaagse cursus onder het thema: 'Buiten de kerk geen heil?'. Op de Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt gaf hij twee gastcolleges over de missionaire gemeente.

In het vorige verslag werd al gemeld dat dr. A. Markus met coaching vanuit de IZB bezig is een boek te schrijven over het 'iet-sisme'. Dat boek vorderde en we verwachten dat het in 2009 zal verschijnen.

III.3 Missionair jongerenwerk

Het werk dat voorheen vanuit de Windroos, onze afdeling voor missionair jongeren-, tiener- en kinderwerk werd gedaan, is in 2008 volledig geïntegreerd in het werk van de HGJB. Gedurende een periode van vijf jaar financiert de IZB het werk in de vorm van een aflopende bijdrage. Tweemaal per jaar vindt op bestuurlijk en uitvoerend niveau overleg plaats over de voortgang ervan. Wij zijn verheugd dat het werk een breed draagvlak vindt in het jeugd- en jongerenwerk van de gemeenten. Zoals voorgenomen bij de overdracht van het Windroos-werk aan de HGJB werd een onderzoek gestart naar wat er in onze missionaire projecten gebeurt aan kinder- en jongerenwerk en welke behoefte er op dat gebied is aan toerusting en materialen. Dr. Annemieke van der Veen begon in het najaar aan

dit onderzoek, dat zij in het voorjaar van 2009 afrondt. Daarnaast zijn we bezig te bezien hoe we ook op andere punten jonge mensen kunnen betrekken bij ons werk. Daarbij is het zaak niet te doen wat de HGJB al doet en ook zo veel mogelijk met deze organisatie samen te werken.

In het kader van de vorming van jongvolwassenen wordt een driedaagse training over discipelschap voorbereid onder de naam Transparant. We zien dit als een experiment, dat moet uitwijzen of wij op dit terrein nieuw werk moeten opzetten. Daarom vond overleg plaats met ICS/Impact, dat zich in een interkerkelijk verband op dezelfde doelgroep richt. Afsproken is onze ervaringen op elkaar af te stemmen en waar mogelijk samen te werken.

Kinderkamp Amsterdam

*Kinderclub
Zoetermeer*

IV. Materiaalvoorziening

Onder materiaalvoorziening rangschikken we het uitgeven van boeken en tijdschriften voor toerusting tot missionair werk en voor het evangelisatiewerk zelf. Ook de boekhandel is binnen dit cluster gepositioneerd.

IV.1 Uitgeverij

Onze uitgeverij is ontstaan in een tijd dat er geen christelijke uitgeverijen waren die gemeenten, die zich met de IZB verbonden weten, konden voorzien van bijbelstudies en ander materiaal voor gemeenteopbouw en missionaire toerusting. De IZB begon met het uitgeven van bijbelstudies en boeken en heeft in een lange reeks van jaren gemeenten zo kunnen helpen aan goed materiaal voor een lage prijs. Onze uitgeverij had immers een ideële en geen commerciële doelstelling. De tijd is veranderd: er zijn nu verschillende uitgeverijen die hetzelfde materiaal leveren als wij. Dat constatierend hebben wij ons – ook weer in het kader van de vraag: wat is onze *core business*? – afgevraagd of we de uitgeverij moesten voortzetten. Dit leidde tot de conclusie dat het beter is te stoppen met de uitgeverij als afdeling.

Dit betekent niet, dat de IZB geen publicaties meer het licht zal doen zien. Dat wordt uitdrukkelijk als taak voor de verschillende afdelingen, zoals Areopagus en Toerusting, in het nieuwe beleidsplan

opgenomen. Aangezien deze producties dan uit het werk zelf opkomen, zijn deze direct gerelateerd aan onze activiteiten. We hebben hierbij de keus om alleen als IZB een boek te produceren, maar het kan ook, zoals al regelmatig gebeurde, samen met Uitgeverij Boekencentrum.

In het verslagjaar verscheen er nog één boekje: 'Gedaanten van de Geest', van dr. A. Noordegraaf, die daarmee een vervolg schreef op het eerder verschenen 'Wie is Hij toch?' (over de persoon van Jezus).

IV.2 Boekhandel

In 2008 steeg de totale omzet met 4% ten opzichte van 2007. Met name in de artikelgroepen 'Boeken' en 'Alpha-materiaal' nam de omzet flink toe. De artikelgroep IZB-uitgaven bleef behoorlijk achter. Dit is een gevolg van het feit dat onze eigen uitgeverij zich bezon op het voortbestaan en daarom weinig of geen nieuwe projecten oppakte. Dankzij de in 2007 begonnen vrijwilliger, mevr. Trudy Haak te Noordeeloos, werd de website van de boekhandel steeds beter gevuld met omschrijvingen en afbeeldingen. Ook de functionaliteit van de site is verbeterd, hetgeen resulteerde in toenemende verkopen via internet en een groeiende klantenkring. Door dalende

marges en het verstrekken van meer korting aan leatuurcommissies die plaatselijke boekentafels beheren, daalde de bruto-marge opbrengst licht ten opzichte van 2007 en was flink lager dan begroot. In combinatie met het feit, dat dit jaar voor het eerst een evenredig deel van de kosten van huisvesting en van de overige organisatiekosten van de IZB aan de boekhandel werd toegerekend, en door hoge salariskosten in verband met overbezetting door ziekte, resulteerde dit in een negatief resultaat over 2008. Zoals in het vorige jaarverslag vermeld, leek het ons goed de leatuurcommissies meer te ondersteunen. In dat kader konden zij deelnemen aan een excursie naar Groningen. Een bus vol deelnemers werd daar gastvrij ontvangen door missionair werker Jan Waanders, die

De bestelauto van de IZB-boekhandel

vertelde over zijn werk en het wijkcentrum Het Pand. Zo ontstond er meer inzicht in het werk van de IZB, wat uiteraard de motivatie van de plaatselijke boekverkoopers ten goede komt. Er werd ook allerlei materiaal gemaakt waarmee zij hun verkoop kunnen bevorderen. Regelmatig gaat er een digitale nieuwsbrief, waarin geattendeerd wordt op nieuwe uitgaven en aanbiedingen, naar een steeds uitdijend klantenbestand.

IV.3 Evangelisatieblad ECHO

Opnieuw moeten we melden dat de oplage van het maandelijks verschijnende blad een dalende lijn vertoonde. Dat ligt niet aan de kwaliteit van het product, waar veel lof voor is, zowel wat betreft de inhoud als de vormgeving. Die positieve waardering komt zowel van de verspreiders als van de kant van de ontvangers. Plaatselijke kleinschalige enquêtes tonen dat laatste aan. Mensen die verder geen contact met de kerk willen, stellen vaak wel prijs op het ontvangen van het blad. De nadruk die de afgelopen jaren is komen te liggen op missionaire cursussen is ten koste gegaan van het werken met ECHO. Op zichzelf is dat niet erg – als er maar missionaire inzet is – maar het wordt financieel wel steeds moeilijker ECHO te blijven uitgeven. Voor elk nummer geldt dat er flink geld bij moet. Daarom werd besloten de verschijningsfrequentie terug te draaien van 11 naar

8 nummers per jaar. De teruggang geldt niet voor het paas- en het kerstnummer. Die worden in grote oplagen gedrukt, omdat nogal wat gemeenten deze bladen huis-aan-huis verspreiden. Deze zijn dan ook kostendekkend. In 2009 zal bekeken worden of er in samenwerking met de mede-uitgever (de Christelijke Gereformeerde Kerken) een pr-offensief kan starten. Ook zal de afdeling Toerusting ingeschakeld moeten worden om te laten zien dat een evangelisatieblad geen ouderwets middel is, maar op creatieve wijze kan worden ingezet. Daar is dan wel begeleiding en instructie voor nodig.

IV.4. Licht in de avond

Het is een heel eenvoudig blaadje: *Licht in de avond*. Maar veel ouderen in de gemeenten zijn blij het te ontvangen. En ouderlingen, bezoeksbroeders, HVD-dames en anderen die pastoraat onder ouderen doen, laten graag iets achter. Een aantal jaren slaagde dr. B.J. Wiegerraad erin elke twee maanden het blaadje te vullen met een goede boodschap. Hij gaf aan met ingang van 2009 te willen stoppen. We zijn verheugd dat ds. J.H. Gijsbertsen zijn taak wilde overnemen en de wijziging van redacteur is uitstekend verlopen. Ds. Wiegerraad zijn wij dankbaar voor de pastorale en punctuele wijze waarop hij het redacteurschap heeft vervuld.

V. Voorlichting en fondsenwerving 2008

Voorlichting

De website krijgt in de voorlichting een steeds centralere rol. We merken dat aan de bezoekersaantallen en aan de reacties die via de website binnenkomen, zoals aanmeldingen voor activiteiten en bestellingen van materialen. Onze website heeft twee doelstellingen: informatie en artikelen bieden op het gebied van missionaire toerusting én het bevorderen van de (financiële) steun aan de IZB als vereniging. Een tussengebied vormen de berichten uit het werk van onze missionaire werkers in het land. Die zijn zowel inhoudelijk als gerelateerd aan de projectmatige steun die zij ontvangen. We menen in alles een duidelijk onderscheid voor de bezoekers te hebben aangebracht, maar of zij dat ook zo ervaren is de vraag. Het zou goed zijn de website weer eens met een frisse brik te (laten) evalueren. Dat is een voornemen voor 2009. De maandelijkse digitale nieuwsbrief voorziet in een behoefte. Die brief is allereerst gericht op zendings- en evangelisatiecommissies, maar ook particulieren kunnen er een abonnement op nemen. Ook van de nieuwsbrief geldt een dubbele doelstelling: toerusting voor missionair werk (dus voor de evangelisatiecommissies) en handreikingen voor de leden- en fondsenwerving (door IZB- en zendingscommissies). In een dubbele

doelstelling of doelgroep zit altijd een gevaar. Daarom geldt van de nieuwsbrief hetzelfde als van de website, dat na een aantal jaren een evaluatie gewenst is. Ook dit is een voornemen voor 2009. Dat de nieuwsbrief breed gelezen wordt, mag blijken uit het feit dat prof. Natie van Wijk in Zuid-Afrika alle predikanten in zijn kerk heeft opgeroepen zich erop te abonneren. Bij een bezoek aan de IZB toonde hij zich dankbaar voor de steun die wij bieden voor de missionaire bezinning in zijn land. Van belang is het bezoek, dat onze voorlichter/fondsenwerver Rufo Petri brengt aan predikanten in hun eerste gemeente. Dit is een manier om het missionaire vuur in de gemeenten aan te wakkeren, omdat het diensten-aanbod van de IZB aan de orde komt. Er werden enkele nieuwe collectefolders ontwikkeld over missionaire projecten. De kerkcollecten zijn niet alleen een zeer belangrijke bron van inkomsten, ze bieden ons ook kansen voorlichting over ons werk te geven.

Ledenwerving

De werving door het aanbieden van cadeaulidmaatschappen, blijkt dé manier te zijn om het aantal leden uit te breiden. Na een jaar blijft ongeveer 2/3 van deze cadeauleden lid. Tot nu toe werden

IZB-stand op GZB-zendingsdag

via deze methode vooral belijdeniscatechisanten benaderd. We willen dit gaan uitbreiden naar andere geledingen in de gemeenten, waaronder kerkenraadsleden, leden van vrouwenverenigingen en anderen. Hiervoor hebben wij wel de hulp nodig van de commissies.

Naast het werven van cadeauleden blijven we onverminderd doorgaan met het gewoon werven van leden. Immers, wie al overtuigd is van de noodzaak van zending in Nederland, hoeft niet eerst een proeflidmaatschap te ontvangen. Voor deze doelgroep is de nieuwe ledenwerf folder 'Geloven in gaan' gemaakt. Hierin wordt het afgeven van machtigingen aangemoedigd via de bon die in de folder is opgenomen. Dit laatste is een nieuwe ontwikkeling.

Fondsenwerving

Er zijn ook mensen die ons willen steunen, maar geen lid wensen te worden. Hoe betrekken we hen blijvend bij ons werk? Tot nu toe ontvingen giftengevers één keer per jaar een mailing. We willen dit gaan uitbreiden tot vier keer per jaar. Door de invoering van een nieuw CRM-systeem kunnen we - op basis van tests en segmentatie - komen tot een uitgekiend systeem van informatievoorziening en fondsenwerving via mailings.

In elk missionair project hebben we te maken met salariskosten (die opgebracht worden door de IZB) en werkkosten (die de gemeente waaraan de werker is verbonden moet betalen). Zowel de IZB als de projectgemeente werft fondsen om hun kosten te kunnen financieren. Daarbij worden afspraken gemaakt wie waar

werft, zodat we niet in elkaars vaarwater zitten. Toch komt het wel eens voor dat deze afspraken worden doorkruist, omdat spontane gevers hun giften rechtstreeks overmaken naar de projectgemeente in plaats van naar de IZB. Om dit te onder-
vangen én om meer fondsen voor de projecten te genereren, zal geëxperimenteerd worden met fondsenwervingsacties waarbij de scheiding in salaris- en werkkosten niet of minder speelt. De inzameling van lege cartridges loopt goed, maar helaas zijn de vergoedingen niet meer zo hoog als vroeger. Daarom zullen we niet meer investeren in de uitbreiding van het aantal inzamelpunten. De mogelijkheid om via www.bloemen.tv bloemen te bestellen, waarbij een percentage van de winst naar de IZB ging, is gestopt. Regiobloemist constateerde dat er te weinig bestellingen binnenkwamen om hiermee door te gaan. Via een nieuwe folder *Geven voor leven*, die meegehecht werd in een nummer van het ledenblad *Tijding*, werd onder meer aandacht gevraagd voor het opnemen van de IZB in een testament. Een nieuwe mogelijkheid is het oprichten van een eigen fonds op naam om ons werk te ondersteunen. De IZB heeft al enkele jaren het CBF-keurmerk. De ANBI-status maakt het mogelijk dat de bijdragen van gevers gelden als giften bij de aangifte inkomstenbelasting.

Publiciteit

Christelijke dagbladen en landelijke kerkelijke opiniebladen besteden regelmatig aandacht aan de IZB in artikelen over

missionaire projecten en andere onderdelen van ons werk of door interviews met werkers. Aangezien nogal wat gemeenteleden dit soort bladen niet lezen, blijkt het veelgelezen kerkblad voor ons een belangrijk medium. Daarom wordt via de digitale nieuwsbrief, waarover we hierboven berichtten, ook kopij aange-
reikt om in kerkbladen te plaatsen. Het betreft dan artikelen en columns die het missionair bewustzijn willen bevorderen. Het kwartaalblad *Tijding* is een belangrijk middel tot communicatie met onze leden. Zoals voorgenomen werd de vormgeving enigszins aangepast en kozen we ook een andere papersoort. *Transmissie*, het samen met de GZB uitgegeven blad voor zendings- en evangelisatiecommissies, verscheen drie keer. De uitbreiding van de doelgroep – ook predikanten en kerkenraden die gerekend worden tot de Gereformeerde Bond en de Confessionele Vereniging krijgen sinds enige tijd dit blad toegezonden – lijkt een goed besluit. Dat concluderen we uit reacties.

Vooruitblik

Vooruitlopend op een nieuw totaal communicatieplan zag de jaarwisseling een nieuw fondsenwervingsplan het licht. De uitvoering daarvan start dus in 2009. Het opzetten van een totaal communicatieplan werd even opgeschort. Dit houdt verband met het feit, dat in 2009 een nieuw hoofd communicatie zal aantreden. Deze medewerker krijgt dan de gelegenheid een eigen start te maken met een nieuw plan van aanpak.

VI. Missionair Diaconaal Centrum De Herberg

De Herberg, het huis in Oosterbeek waar mensen, die wegens een te grote draaglast even weg moeten uit de thuissituatie, een aantal weken terecht kunnen, is in 1993 geopend. Daar ging een grote inspanning vanuit de IZB aan vooraf, gesteund door de toenmalige Generale Diaconale Raad van de Nederlandse Hervormde Kerk. Bijna legendarisch zijn de verhalen over de grote inzet van de gedurende twee jaar voor dit werk vrijgestelde coördinator van het project, ds. G. de Fijter. Het is goed dat hier nog eens te memoreren, omdat het bestuur van de IZB, in nauwe samenspraak met het bestuur van de Stichting De Pietersberg, waarbij het Herberg-werk vanaf de start was ondergebracht, besloot tot ontvlechting van IZB en Herberg. De IZB verzorgde nog altijd de publiciteit, de fondsenwerving, de 'hoofdboekhouding' en nog een aantal zaken voor De Herberg. Per 1 januari 2009 gaan deze taken over naar De Herberg zelf.

In het vorige verslag is al gemeld hoe de beide besturen, samen met de directies, een traject van bezinning doorliepen op de toekomstige invulling van het werk van De Herberg. In het voorjaar werd door de staf van De Herberg een consultatiebezoek gebracht aan een aantal kerkelijke gemeenten. Doel was te toetsen welke behoeften er in de gemeenten

Viering 15 jaar De Herberg

zijn als het gaat om een aanvulling op het (crisis)pastoraat en ook om te vertellen in welke richting de gedachten van De Herberg gingen. Deze ronde werkte aan beide kanten verhelderend.

Ontvlechting

De laatste jaren stelt de IZB zich regelmatig bij de verschillende onderdelen van het werk de vraag: is dit onze taak nog? In dat kader constateerden we dat De Herberg veel sterker het predikaat 'pastoraal' heeft dan 'missionair'. Bij de start lag dat anders, maar gaandeweg heeft zich afgetekend waar de werkelijke behoeften van de gemeenten lagen. En met dankbaarheid mag geconstateerd worden dat in de afgelopen 15 jaar honderden en honderden mensen in De Herberg een nieuwe start voor hun leven hebben gevonden. Maar aangezien de IZB zich wil concentreren op expliciet missionair werk werd besloten het

bestuur van De Pietersberg voor te stellen een ontvlechting Herberg – IZB te laten plaatsvinden. Dat konden we met een gerust hart doen, want de Herbergorganisatie is volwassen genoeg om op eigen benen te staan. Het bestuur van De Pietersberg stemde in met een onderzoek naar de levensvatbaarheid van dit voorstel en in overleg werd de heer P.J. Oudshoorn aangetrokken als procesbegeleider. Hij ging met vaart te werk en na enkele maanden al lag er een rapport met concepten van alle stukken die nodig waren voor de ontvlechting. Vol vertrouwen besloten beide besturen vervolgens tot verzelfstandiging van De Herberg per 1 januari 2009. Het besluit werd zorgvuldig gecommuniceerd, zowel intern met medewerkers en vrijwilligers, als extern met de gemeenten die inhoudelijk en financieel de basis van De Herberg zijn.

Het werk

De bezettingsgraad was met 81,8% vrij stabiel, want in 2007 was deze 83,8%. Uiteraard wordt gestreefd naar een zo hoog mogelijk percentage bezetting, maar in de zomer moet er door de vakanties met minder staffleden gewerkt

Viering 15 jaar De Herberg

Ondertekening van de ontvlechtingsovereenkomst

worden en kan er een kleiner aantal gasten in huis zijn. Het aantal gasten (143) verschilde nauwelijks van dat in 2007 (144). De gemiddelde verblijfsduur was 5,2 weken. Er wordt altijd met veel meer mensen een intakegesprek gevoerd. In feite is dat al een eerste stap over de drempel van de hulpverlening, want in dit gesprek wordt duidelijk of een verblijf in De Herberg heilzaam zou kunnen zijn of dat men beter verwezen kan worden naar de professionele hulpverlening die veel meer therapeutisch te werk gaat. Al vanaf het moment dat De Herberg zijn deuren opende is een enorm contingent vrijwilligers ingeschakeld. Dat dit nog altijd mogelijk is, maakt ons dankbaar. Zonder hen zou de exploitatie onbetaalbaar zijn, maar zouden de gasten ook minder onder de indruk komen van de aandacht die God via mensen voor hen heeft.

In het verslagjaar sorteerde de staf van De Herberg voor naar een nieuw en meer gedifferentieerd aanbod. Daarbij gaat het onder andere om meer keuzemogelijkheden in lengte en programma tijdens een verblijf. Ook wordt gedacht over het openstellen van De Herberg voor mensen die behoefte hebben aan een korte retraite.

VII. Vormen van samenwerking

De IZB in de Protestantse Kerk in Nederland

Bij het moderamen van de synode heeft de IZB aan het begin van het jaar aandacht gevraagd voor het solidariteitsbeginsel waar kerkenraden in grote en middelgrote gemeenten mee te maken hebben. Een rigide bezuinigingsbeleid blijkt fnuikend te zijn voor vitale wijkgemeenten die gekort worden in onder andere de bezetting van de predikantsplaats. Het moderamen heeft het onderwerp nog in behandeling. Op verzoek van het moderamen nam ds. D.Ph.C. Looijen, onze predikant-directeur deel aan een consultatie van de Gemeinschaft Evangelische Kirchen in Europa in Kassel, over de nota *Evangelisch evangelisieren*. Ook was ds. Looijen betrokken bij een beraad van het moderamen en de dienstenorganisatie over de missionaire agenda van de kerk. Dit heeft een vervolg gekregen in de ontwikkeling van de nieuwe programmalijn Missionair Werk en Kerkgroei van de kerk en de aanstelling van ds. Hans van Ark.

De nieuwe scriba van de kerk, dr. A.J. Plaisier, bezocht in het kader van zijn kennismakingsronde ook de IZB en sprak met de directie. Hij drong aan op een nauwere samenwerking tussen kerk en IZB.

In het najaar kregen wij gelegenheid ons werk in de synode te presenteren.

De toespraak die Merel van Meerkerk hield, waarin zij haar ervaringen als (buitenkerkelijk) onderzoeker deed naar de missionaire communicatie in de Jacobijkerk te Utrecht, maakte veel indruk. Onze presentatie viel samen met de introductie van de nieuwe programmalijn van ds. Hans van Ark.

Merel van Meerkerk

Duidelijk werd dat de doelstellingen van dit programma en van de IZB voor een belangrijk deel met elkaar overeenstemmen. Over de vraag hoe deze zich tot elkaar verhouden, zal nader overleg plaatsvinden tussen het bestuur van de IZB en het moderamen van de synode.

In het kader van de postacademische nascholing van predikanten werkten wij mee aan de opzet van een cursus voor predikanten die met nieuwe missionaire werkvormen in hun gemeente aan de slag willen gaan. Deze cursus is gestart in het najaar en wordt in het voorjaar van 2009 afgerond. Hierin zijn werkbezoeken opgenomen aan voorbeeldprojecten in Londen en in Nederland.

Om de gemeenteadviseurs bekend te maken met het werk van de IZB werd een presentatie gehouden bij de vier landelijke steunpunten.

De IZB ontving een subsidie vanuit de landelijke kerk, waarmee voor een peri-

De IZB presenteerde zijn werk in de synode

ode van drie jaar projectmatig steun gegeven wordt aan een drietal projecten in Rotterdam. Daarnaast wordt bijgedragen aan het project in het Wateringse Veld bij Den Haag, waar de IZB en de landelijke kerk in samenwerken.

Stichting Evangelie & Moslims

Met twee vertegenwoordigers participeert de IZB in het bestuur van Evangelie & Moslims. Daar werd nagedacht over nieuwe beleidsontwikkelingen. Naast het toerustings- en cursuswerk neemt de aandacht voor vrouwen en jongeren met een moslimachtergrond toe. Dankzij de interkerkelijke samenwerking in de stichting is er sprake van een brede betrokkenheid bij het werk.

Samen met de IZB werd de presentatie voorbereid van het boek *Welkom thuis! – pastorale zorg voor christenen met een moslimachtergrond*.

Emmaüs – De weg van het geloof

In het project Emmaüs – een vorm van missionaire catechese – werkt de IZB

samen met de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt. Elke organisatie verzorgt plaatselijke of regionale trainingen voor kringleiders. De IZB nam er drie voor zijn rekening en hield ook enkele informatie-avonden voor kerkenraden en evangelisatiecommissies.

Een enquête onder de afnemers van Emmaüs-materialen wees uit dat Emmaüs in met de IZB verbonden gemeenten veel breder wordt gebruikt dan gedacht. De enquête leverde ook nuttige aanwijzingen op voor het herschrijven van 'Op Weg', de eerste fase van het Emmaüs-traject. Daar is een begin mee gemaakt, terwijl er ook gewerkt wordt aan een nieuwe handleiding voor cursusleiders (een combinatie van de huidige uitgaven *Emmaüs, wat en waarom*, *Contact* en *Het leiden van een Emmaüs-kring*). Deze producties moeten in het najaar van 2009 gereed zijn.

Organisaties binnen de Protestantse Kerk

Er is regelmatig overleg tussen de directeurs van HGJB, GZB en IZB. Ook de secretaris van de Gereformeerde Bond neemt aan dit overleg deel. Daarnaast is er tweemaal per jaar een ontmoeting met vertegenwoordigers van de verschillende bonden (zeven in getal).

Met het Confessioneel Gereformeerd Beraad vond overleg plaats over het dienstenaanbod van de IZB. Wederzijdse informatie werd uitgewisseld in een halfjaarlijks overleg met het Evangelisch Werkverband.

Evangelische Alliantie (EA)

In de werkgroep missionaire gemeenteopbouw is meegedacht in een beleidsadvies voor de organisaties en kerken die bij de EA zijn aangesloten. Het thema leiderschap blijkt, ook in missionaire zin, een aangelegen onderwerp te zijn.

De IZB maakt gebruik van verschillende contacten die via het netwerk van de EA binnen handbereik zijn.

Nederlandse Zendingsraad (NZR)

De IZB participeert in de vergaderingen en de bijeenkomsten van de raad, waar ontwikkelingen en trends in missiologie en missionair werk besproken worden in een breed beraad van kerken en organisaties. Ook wordt gebruik gemaakt van consultaties rond publicaties en thema's die te maken hebben met de missionaire context in binnen- en buitenland.

Contacten in Europa

Uit het contact met het missionaire werk van de Evangelische Kirche Deutschland in Rheinland en Westfalen kwam het verzoek voort om voor predikanten uit Duitsland een missionaire studieweek

te organiseren in Nederland. Zij zien Nederland in verschillende opzichten als gidsland. In overleg met het theologisch seminarium HydePark en het missionaire Hendrik Kraemer Instituut is hiervoor een programma opgesteld. De studieweek zal gehouden worden in het najaar van 2009. Ook enkele voorbeeldprojecten van de IZB zullen dan bezocht worden.

Met het London Institute for Contemporary Christianity (LICC) werd overlegd of de visie die daar wordt toegepast bruikbaar is binnen het werk van de IZB. Evangelisatie is voor het LICC niet een zaak van grote acties, maar van een verbinding van het geloof en de praktijk van het dagelijks leven. De vorming van predikanten en gemeenteleden heeft daarin een belangrijke plaats. Onze bezinning hierop moet in het voorjaar van 2009 tot een keuze leiden: wel of niet hiermee verder gaan.

De IZB participeert als gastlid in een Europees verband van stadszendingen, die met name in Engeland en Duitsland een lange traditie kennen.

*Contacten met het LICC
(rechts: Kees Koster
van de IZB)*

VIII. Financiën

Het jaar 2008 sloten we af met een tekort van € 407.000. Dat was fors hoger dan de € 242.000 die we hadden begroot. U treft een samenvatting van de jaarrekening aan op de volgende bladzijden. PricewaterhouseCoopers heeft bij de jaarrekening een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven. Deze jaarrekening is op te vragen bij ons bureau. We geven een nadere toelichting op de cijfers uit de samenvatting die op de volgende pagina's is afgedrukt.

Vanaf het boekjaar 2008 volgen we de gewijzigde Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen. De jaarrekening en de samenvatting zijn daarom anders van opzet dan in voorgaande jaren. Ook de vergelijkende cijfers zijn aangepast. Een belangrijke wijziging is het inzichtelijk maken van de kosten van beheer en administratie.

In afwijking van voorgaande jaren zijn alleen de cijfers van de IZB afgedrukt en niet die van de IZB en de Stichting De Pietersberg gezamenlijk. Vanaf het boekjaar 2009 vindt namelijk geen consolidatie meer plaats vanwege de verzelfstandiging van het Missionair-Diaconaal Centrum De Herberg. Uit efficiencyoverwegingen is er daarom voor gekozen voor het boekjaar 2008 de volledige herinrichting van de geconsolideerde jaarrekening volgens de gewijzigde richtlijn achterwege te laten.

Baten

Baten uit eigen fondsenwerving

Van kerken ontvingen we 1,5% minder dan in 2007. Ook de inkomsten uit contributie namen af: er betaalden 1.000 leden minder dan in 2007. De inkomsten uit mailingacties en overige giften van particulieren namen echter toe. In totaal ontvingen we hetzelfde als in 2007, maar wel € 24.000 minder dan begroot.

De legaten en nalatenschappen bleven € 70.000 achter. We begroten deze op het gemiddelde van tien jaar. Er treden van jaar tot jaar forse verschillen op tussen wat begroot is en wat ontvangen wordt. Voor het Missionair Diaconaal Centrum De Herberg werd de begrote inkomstenstijging wel gehaald: 8% stijging ten opzichte van 2007.

Baten uit beleggingen

De baten uit beleggingen bleven achter. De financiële crisis deed ons besluiten een tweetal aangehouden deposito's voortijdig te beëindigen. Hierdoor betaalden we boeterente. Het gaf ons wel de mogelijkheid onze reserves beter te spreiden over verschillende banken.

Lasten

Voorlichting/bewustmaking

Met ingang van dit boekjaar kozen wij ervoor de kosten van voorlichting en bewustmaking apart inzichtelijk te

maken in de jaarrekening. Voorheen verantwoordden wij deze kosten onder de kosten van fondsenwerving. De voorlichter/fondsenwerver werd in 2008 voor 60% toegerekend aan voorlichting/bewustmaking en voor 40% aan fondsenwerving.

Dienstverlening gemeenten

De bestedingen aan het toerustingswerk en de missionaire projecten vormen meer dan de helft van het totaal dat we besteden aan onze doelstellingen. Daarmee is dienstverlening gemeenten onze meest omvangrijke werktak. De werkelijke kosten in 2008 weken nauwelijks af van het bedrag dat was begroot.

Vorming & educatie

Een nieuwe – of beter gezegd geïntensiverde – werktak is Areopagus, centrum voor contextuele en missionaire prediking. De hiervoor begrote kosten zijn grotendeels ook uitgegeven.

Met de HGJB is bij de overdracht van deWindroos, de afdeling voor missionair jongerenwerk, afgesproken dat wij gedurende vijf jaar een subsidie betalen voor het missionaire jeugd- en jongerenwerk. Deze subsidie wordt jaarlijks minder. In 2008 betaalden we een bedrag van € 137.000.

Materiaalvoorziening

De opbrengsten voor het evangelisatie-

blad ECHO zijn lager dan begroot ten gevolge van een teruglopende oplage.

De brutomarge van de boekhandel was € 33.000 lager dan begroot. De brutomarge neemt al enkele jaren met 2% af, terwijl telkens een stijging wordt begroot. De boekhandel heeft in 2008 een verlies gerealiseerd van € 19.000.

Ook de uitgeverij boekte een klein negatief resultaat. De omzet van bestaande uitgaven liep terug en nieuwe uitgaven bleven uit in verband met de plannen de uitgeverij als entiteit op te heffen.

Missionair Diaconaal

Centrum de Herberg

Elders hebt u kunnen lezen dat De Herberg met ingang van 1 januari 2009 zelfstandig verder gaat. De Herbergfondsen van € 1.080.000 zijn overgedragen aan de Stichting De Pietersberg. De lening is door de stichting afgelost. Baten die nu nog binnenkomen voor De Herberg worden doorgestort naar de Stichting de Pietersberg, die voortaan zelf middelen werft om het werk voort te zetten.

Kosten eigen fondsenwerving

De kosten eigen fondsenwerving bedragen 5% van de baten uit eigen fondsenwerving. Deze kosten liggen ruim binnen de norm van 25% die het CBF hiervoor stelt. In de begroting 2009 en meerjarenraming 2010-2012 zijn deze kosten genormeerd op 8%,

omdat de IZB meer wil investeren in fondsenwerving.

Kosten beheer en administratie

Met ingang van 2008 worden deze kosten apart in de jaarrekening verantwoord. Het zijn de kosten die de IZB maakt in het kader van de interne beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten. In totaal is 3,0 fte toegerekend van de directie, het secretariaat en de administratie. De kosten beheer en administratie zijn 12% van de totale lasten. In de loop van 2009 zal het bestuur een norm stellen voor deze kosten.

Resultaat en vermogen

Het tekort van € 407.000 doet het saldo van de reserves en fondsen afnemen tot 2,2 miljoen euro. Ongeveer de helft hiervan wordt per 1 januari 2009 overgedragen aan de Stichting De Pietersberg. Verder wordt een bedrag van 0,7 miljoen euro gereserveerd om de continuïteit van onze vereniging te waarborgen. Dit bedrag is gelijk aan de helft van de baten uit fondsenwerving die voor 2009 zijn begroot. Volgens de richtlijn van de Vereniging voor Fondsenwervende instellingen (VFI) mag deze reserve maximaal anderhalf keer de kosten van de werkorganisatie zijn. De IZB blijft met deze reserve dus ruim binnen de norm. Er resteert vervolgens een overige reserve van 0,5 miljoen euro die we de komende jaren zullen inzetten voor ons werk.

Toekomst

In de begroting 2009 en de meerjarenraming 2010-2012 voorzien wij een tekort over de komende vier jaren van in totaal 0,7 miljoen euro. Onze overige reserve van 0,5 miljoen euro zal daarvoor dus niet toereikend zijn. Bovendien zijn we in de begroting en meerjarenraming al uitgegaan van een jaarlijkse stijging van de baten uit fondsenwerving met 5%. We zullen in het uiterste geval ons bestedingenniveau bijstellen naar beneden. Dit zouden we echter als een nederlaag beschouwen. De noodzaak van zending in Nederland wordt immers met de dag groter?! We spannen ons daarom eerst en vooral in om de baten uit fondsenwerving te verhogen, opdat er voldoende middelen beschikbaar zullen zijn om kansrijke missionaire projecten te starten en te steunen. De huidige tijd laat een opmerkelijke interesse van mensen zien voor de grote vragen van het leven en daarmee een interesse voor het Evangelie. Hoe lang dat duurt, weten we niet. Daarom zullen we de van God gegeven kansen moeten benutten en de gemeenten, die hun missionaire roeping in praktijk willen brengen, helpen waar we maar kunnen. Dat is de doelstelling van de IZB, waar we uw gebed en daadwerkelijke steun dringend voor vragen.

*Drs. A.P. van der Kooy,
penningmeester*

Aan het bestuur van
IZO - Vereniging voor zending in Nederland

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Houttuinlaan 15b
3054 DP Utrecht
Postbus 6020
3500 AB Utrecht
t +31 (0)31 71 11 11
f +31 (0)31 71 11 55
www.pwc.nl

Accountantsverklaring

Opdracht

Wij hebben gecontroleerd of de in het jaarverslag 2008 in het hoofdstuk Financiële verantwoording opgenomen verkorte jaarrekening 2008 van IZO - Vereniging voor zending in Nederland te Amsterdam over 2008 op de juiste wijze is opgesteld aan de door ons gecontroleerde jaarrekening 2008 van IZO - Vereniging voor zending in Nederland. Bij de jaarmaking hebben wij op 28 mei 2009 een goedgekeurde accountantsverklaring verstrekt. Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opstellen van de verkorte jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals gehanteerd in de jaarrekening 2008 van IZO - Vereniging voor zending in Nederland. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de verkorte jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. De overeenkomstig dienen wij onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijk hoog mate van zekerheid wordt verkregen dat de verkorte jaarmaking op de juiste wijze is opgesteld aan de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verrichte controle uitkomst voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Conclusie

Naar ons oordeel is de verkorte jaarrekening in afdoende mate betrouwbaar zijnde opgesteld op een juiste wijze overeen aan de jaarrekening.

Toelichting

Wij vestigen op de aandacht op dat voor het overzicht de verslag is voor een verantwoorde informatievoorziening omtrent de financiële positie en de resultaten van de stichting en voor een toerekenbaar inzicht in de reikwijdte van onze controle de verkorte jaarrekening dient te worden gelezen in samenhang met de volledige jaarrekening, waarvan deze is ontleend, en samen met de door ons daarbij op 28 mei 2009 verstrekte goedgekeurde accountantsverklaring. Deze toelichting doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Utrecht, 28 mei 2009

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

dhr. W.A. van Oortel RA

De accountantsverklaring is bedoeld voor de leden van de IZO - Vereniging voor zending in Nederland. De accountantsverklaring is niet bedoeld voor andere partijen. Het gebruik van de accountantsverklaring voor andere partijen kan tot schade aanleiding geven. Het gebruik van de accountantsverklaring voor andere partijen is niet toegestaan. Het gebruik van de accountantsverklaring voor andere partijen is niet toegestaan. Het gebruik van de accountantsverklaring voor andere partijen is niet toegestaan.

Balans per 31 december 2008

	31 december 2008		31 december 2007	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Onroerende zaken	221.539		211.091	
Inventaris	44.655		59.368	
Vervoermiddelen	<u>9.765</u>		<u>935</u>	
		275.959		271.394
Financiële vaste activa				
Vorderingen op gelieerde organisaties	494.618		526.383	
Overige vorderingen	<u>8.490</u>		<u>8.490</u>	
		<u>503.108</u>		<u>534.873</u>
		779.067		806.267
Voorraden				
Handelsgoederen	<u>146.855</u>		<u>150.350</u>	
		146.855		150.350
Vorderingen en overlopende activa				
Debiteuren	130.973		145.419	
Vorderingen op gelieerde organisaties	18.048		12.774	
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>24.094</u>		<u>62.286</u>	
		173.115		220.479
Liquide middelen				
Spaarrekeningen en deposito's	1.555.000		1.925.000	
Rekeningen-courant	51.638		101.956	
Kas	<u>1.049</u>		<u>2.040</u>	
		1.607.687		2.028.996
Totaal		<u>2.706.724</u>		<u>3.206.092</u>

	31 december 2008		31 december 2007	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Reserves en fondsen				
<u>Reserves</u>				
Continuïteitsreserve	670.000		616.036	
Overige reserves	<u>486.368</u>		<u>608.821</u>	
		1.156.368		1.224.857
<u>Fondsen</u>				
Bestemmingsfonds MDC De Herberg	585.250		620.684	
Bestemmingsfonds lening MDC De Herberg	494.618		526.383	
Fonds activa bedrijfsvoering	<u>0</u>		<u>271.394</u>	
		<u>1.079.868</u>		<u>1.418.461</u>
		<u>2.236.236</u>		<u>2.643.318</u>
Voorzieningen				
Voorziening voor groot onderhoud	57.041		53.445	
Voorziening voor arbeidsongeschiktheidskosten	<u>0</u>		<u>7.900</u>	
		57.041		61.345
Kortlopende schulden				
Crediteuren	110.054		95.400	
Schulden aan gelieerde organisaties	24.054		25.490	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	53.140		72.197	
Vooruitontvangen bedragen	143.149		157.345	
Overige schulden en overlopende passiva	<u>83.050</u>		<u>150.997</u>	
		413.447		501.429
Totaal		<u><u>2.706.724</u></u>		<u><u>3.206.092</u></u>

Staat van baten en lasten over 2008

	Werkelijk 2008 €	Begroot 2008 €	Werkelijk 2007 €	Begroot 2009 €
BATEN				
Baten uit eigen fondsenwerving	1.446.708	1.539.000	1.387.217	1.340.300
Baten uit beleggingen	<u>61.938</u>	<u>70.300</u>	<u>80.506</u>	<u>65.000</u>
Som der baten	1.508.646	1.609.300	1.467.723	1.405.300
LASTEN				
Besteed aan doelstellingen				
Voorlichting/bewustmaking	114.963	110.400	111.034	114.500
Dienstverlening gemeenten	865.776	863.600	784.794	952.800
Vorming & educatie	281.298	283.900	306.243	258.400
Materiaalvoorziening	52.805	1.300	53.557	22.300
MDC de Herberg	<u>299.228</u>	<u>294.300</u>	<u>292.523</u>	<u>0</u>
	1.614.070	1.553.500	1.548.151	1.348.000
Werving baten				
Kosten eigen fondsenwerving	75.018	68.900	65.441	106.000
Kosten van beleggingen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.000</u>
	75.018	68.900	65.441	108.000
Beheer en administratie				
Kosten beheer en administratie	<u>226.640</u>	<u>228.600</u>	<u>209.133</u>	<u>223.700</u>
	226.640	228.600	209.133	223.700
Som der lasten	1.915.728	1.851.000	1.822.725	1.679.700
Resultaat	<u>-407.082</u>	<u>-241.700</u>	<u>-355.002</u>	<u>-274.400</u>

	Werkelijk 2008 €	Begroot 2008 €	Werkelijk 2007 €	Begroot 2009 €
RESERVES				
Continuïteitsreserve	53.964	0	0	0
Overige reserve	-122.453	-182.800	-260.876	-274.400
	<u>-68.489</u>	<u>-182.800</u>	<u>-260.876</u>	<u>-274.400</u>
FONDSEN				
Bestemmingsfonds lening MDC de Herberg	-31.765	-31.800	-31.765	0
Bestemmingsfonds MDC de Herberg	-35.434	-44.600	-45.964	0
Fonds activa bedrijfsvoering	-271.394	17.500	-16.397	0
	<u>-338.593</u>	<u>-58.900</u>	<u>-94.126</u>	<u>0</u>
	<u><u>-407.082</u></u>	<u><u>-241.700</u></u>	<u><u>-355.002</u></u>	<u><u>-274.400</u></u>

Personalia (per 31 december 2008)

Bestuur

Ds. H.J. van der Veen,
Putten, voorzitter
Ds. M.J. Tekelenburg,
IJsselstein, tweede voorzitter
Ds. M.D. van der Giessen,
Amersfoort, secretaris
Drs. A.P. van der Kooy,
Den Hoorn (ZH), penningmeester
Ds. M.C. Batenburg,
Waddinxveen
Prof.dr.ir. J.H. van Bommel,
Maarsse
Dr. P. van den Heuvel,
Bunnik
Mw. J.E. van Velzen-Vermaas,
Harderwijk
Ds. J. van Walsum,
Zoetermeer
Ds. R.F. de Wit,
Vriezenveen

Directie

Ds. D.Ph.C. Looijen,
predikant-directeur
Mw. M.E. Brak,
adjunct-directeur

Landelijke werkers

Drs. I.M. Dekker,
missionair toeruster
Ds. W. Dekker,
hoofd vorming & educatie
Mw. J.W. van den Hee-Schuiteman,
missionair toeruster

Ds. D. Hoolwerf,
regionaal missionair toeruster
K. Koster,
hoofd dienstverlening gemeenten
Drs. R. Petri,
voorlichter/fondsenwerver
J.J. Timmer,
missionair toeruster
Mw. dr. A. van der Veen,
onderzoeker
Mw. J.D. van der Zee-van der Ploeg,
missionair toeruster
Mw. T.J. Zeefat-Otter,
missionair toeruster

Bureau

Mw. A. van de Beek,
interieurverzorging
Mw. G. van de Beek,
secretariaat
Mw. H.C. van den Berg,
secretariaat
Mw. M.C.E. van Ginkel-Huisman,
directiesecretariaat
Mw. M. Pleizier-den Oudsten,
secretariaat
Mw. M. Dorst-van de Lagemaat,
administratie
Mw. F.J.M. van 't Veld-Kleverwal,
interieurverzorging
Drs. J. Westland RA,
controller

Boekhandel

H. Borghuis
 Mw. W.A. Inkenhaag-van de Vliert
 Mw. C.M. Imthorn
 H. Wijnne

Missionaire werkers/predikanten in dienst van de IZB

A.H. ten Brinke,
Wateringen
 Drs. M. van Dam,
Sprang-Capelle
 Ds. M. van Duijn,
Eindhoven
 N. Grijzenhout,
Veenendaal
 P.J.A. den Hoedt,
Asperen
 Drs. N. de Jong,
Rotterdam
 Dr. A. Markus,
Utrecht
 Ir. P.C.H. Smits,
Amsterdam (Noorderkerk)
 Drs. K.C. Smouter,
Amsterdam (Noorderkerk)
 N.F. van Splunter,
Amsterdam (Jeruzalemkerk)
 Ds. P.L.R. van der Spoel,
Amersfoort
 R.F.J. Strengholt,
Delft
 J. Waanders,
Groningen

Missionaire werkers/predikanten in samenwerkingsprojecten

Drs. C.D. van Alphen,
Gouda
 H.P. Boerman en mw. D. Zeilstra,
Zoetermeer
 Ds. H.G.J. van Dolder,
Rotterdam-Delfshaven
 Ds. A.A. van Kampen,
Wieringerwaard
 Drs. W.M. van Laar en mw.drs. J.G.F.
 Folbert,
Rotterdam-Delfshaven
 Ds. M.C. van Pelt,
Rotterdam-Kralingen
 S. Roos,
Rotterdam-Delfshaven
 Ds. C.L. de Rooij,
Rotterdam-IJsselmonde
 Mw. J.W. Timmer,
Amsterdam (Jeruzalemkerk)
 E. Verwoerd,
Zoetermeer

Missionair Diaconaal Centrum De Herberg

Mw. M.J. Korevaar
 A. van Laar
 Mw. F.H. van Laar-Schutte
 Mw. I.I. Westerhof-van Pelt
 Mw. N. Westeneng-Gijsbertsen
 Mw. A.A. Snitselaar
 J.A. Venderbos
 Mw. H.N.J. van Voorthuysen

Colofon

Redactie: Marja Brak

Eindredactie: Rufo Petri

Omslagfoto: Niels de Jong (midden), missionair werker in Rotterdam-Centrum

Johan van Oldenbarneveltlaan 10

2818 HB Amersfoort

Tel. (033) 4611949

Boekhandel: (033) 4613225

E-mail: secretariaat@izb.nl

Internet: www.izb.nl

Stichting De Pietersberg

Pietersbergseweg 19

6862 BT Oosterbeek

Tel. (026) 3342225

E-mail: info@deherberg-mdc.nl

Internet: www.izb.nl/deherberg

